

TOMASZ SIWIEC

Nicolai Hartmann (1882–1950) – źródła, krytyki, kontynuacje

(29–30 marca 2012, Lublin, Lubelskie Towarzystwo Naukowe,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

W dniach 29–30 marca 2012 roku odbyła się w Instytucie Filozofii UMCS ogólnopolska konferencja naukowa „Nicolai Hartmann (1882–1950) – źródła, krytyki, kontynuacje”. Była to już druga konferencja, którą w ostatnich latach zorganizowano w Polsce celem prezentacji dorobku polskich badaczy myśli Hartmannowskiej. Poprzednia, zatytułowana „Filozofia Nicolaia Hartmanna – między inspiracją a recepcją” odbyła się w dniach 3-4 czerwca w Toruniu, zorganizowana przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Lubelską konferencję zorganizowano bezpośrednio dla uczczenia przypadającej w tym roku 130 rocznicy urodzin N. Hartmanna. Organizatorami było Lubelskie Towarzystwo Naukowe oraz Instytut Filozofii UMCS. W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. Leszek Kopciuch (przewodniczący) oraz dr hab. Honorata Jakuszko, prof. UMCS.

W trakcie konferencji wygłoszono 18 referatów: prof. dr hab. Andrzej Noras (UŚ), *Szkola Marburska w filozofii Nicolaia Hartmanna*; prof. UMCS dr hab. Honorata Jakuszko (UMCS), *Specyfika problemów metafizycznych w ujęciu I. Kanta i N. Hartmanna*; prof. UW r dr hab. Radosław Kuliniak (UWr), *Cohen-Natorp-Hartmann. Trzy interpretacje filozofii Kanta*; dr Dorota Leszczyna (UWr), *Nicolai Hartmann i José Ortega y Gasset. Dwa postneokantowskie projekty przewyciężenia idealizmu*; dr Danuta Kreft (UG), *Źródła i rozwój myśli filozoficznej N. Hartmanna*; dr Zbigniew Zwoliński (UW), *Hartmann - Heidegger. Dwie wizje ontologii. Zarys problematyki*; mgr Jakub Dziadkowiec (KUL), *Proces i dynamika – filozofia przyrody N. Hartmanna*; mgr Tomasz Pawlik (UŚ), *Rzecz o Nowej Ontologii Nicolaia Hartmanna*; prof. dr hab. Marian Grabowski (UMK), *42. rozdział »Etyki« Hartmanna. Historia inspiracji*; mgr Tomasz Siwiec (UMK), *Pojęcie relatywizmu etycznego w filozofii Nicolaia Hartmanna*; dr hab. Leszek Kopciuch (UMCS), *»Problem bytu duchowego« N. Hartmanna a klasyczne zagadnienia filozofii dziejów*; dr Alicja Pietras, (Akademia Pomor-

ska w Słupsku), *Hartmannowska filozofia bytu duchowego a współczesna socjologia*; prof. URz dr hab. Artur Mordka (URz), *Dzieło sztuki jako stający się przedmiot*; dr Krzysztof Lipka (UMFC w Warszawie), *Podstawa bytowa dzieła muzycznego – kilka wątpliwości ontologicznych*; dr Dariusz Rymar (UŚ), *Znaczenie irrealności w realnym dziele sztuki*; dr Łukasz Pięka (UJK w Kielcach), *Nicolai Hartmann i jego zwrot w stronę fenomenologii*; mgr Barbara Czardybon (UJ), *Związki Hartmanna z filozofią rosyjską*; mgr Dorota Barcik (UO), *Teoretyczna a praktyczna perspektywa ujęcia filozofii w pismach Nicolaia Hartmanna i Karla Jaspersa*.

Referaty wygłoszone w trakcie konferencji skupiły się wokół kilku grup tematycznych: 1) neokantowski rodowód filozofii Hartmanna i jej stosunek do filozofii Kanta; 2) Filozofia Hartmanna a filozofowie rosyjscy; 3) Hartmannowska ontologia i filozofia przyrody; 4) Hartmannowska etyka; 5) Hartmannowska estetyka; 6) Hartmannowska filozofia duch obiektywnego i filozofa historii; 7) filozofia Hartmanna a inne trendy i stanowiska filozoficzne (K. Jaspers, E. Husserl, J. Ortega y Gasset). Spośród bogatej palety zagadnień, analizowanych w filozofii Hartmanna, odrębnego potraktowania nie znalazły w gruncie rzecz jedynie zagadnienia epistemologiczne.

Konferencję, która skupiła badaczy filozofii Hartmanna należących do różnych pokoleń, charakteryzowały nie tylko różnorodne tematycznie i wnikliwie referaty, lecz także inspirujące i ożywione dyskusje. Artykuły opracowane na podstawie wygłoszonych w trakcie konferencji referatów zostaną opublikowane w monografii *Studia nad filozofią Nicolaia Hartmanna, z bibliografią polskich przekładów i opracowań od roku 1945* (Wydawnictwo UMCS, 2012). Jednym z ważnych rezultatów konferencji było także wysunięcie propozycji oraz zainicjowanie prac nad powołaniem Polskiego Stowarzyszenia Nicolaia Hartmanna (Polish Nicolai Hartmann Association), którego celem ma być dalsza integracja grupy badaczy zainteresowanych analizami i kontynuacją paradygmatu filozofii Hartmanna.

W przyszłym roku, zgodnie z deklaracją prof. Andrzeja J. Norasa, konferencyjne spotkanie badaczy filozofii Hartmanna odbędzie się na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach.

TOMASZ SIWIEC, M.A., doctoral candidate in the Chair of Axiology and Social Ethics, Department of Philosophy, Nicolaus Copernicus University, Toruń, Poland. E-mail: tomaszsiwiec8@wp.pl.